

ULUSLARARASI **İLİŞKİLER**

Akademik Dergi
Cilt 15, Sayı 59, 2018

INTERNATIONAL **RELATIONS**

Academic Journal
Volume 15, Number 59, 2018

ULUSLARARASI İLİŞKİLER / INTERNATIONAL RELATIONS

hakemli bir dergidir / is a refereed journal

ULUSLARARASI İLİŞKİLER / INTERNATIONAL RELATIONS

aşağıdaki veri tabanlarınca taranmaktadır / is currently noted in

*Social Sciences Citation Index (SSCI),
Social Scisearch, Journal Citation Reports/Social Sciences Edition*

*Elsevier Scopus Index,
International Bibliography of the Social Sciences (IBSS),
International Political Science Abstracts (IPSA),*

*PAIS International,
International Bibliography of Book Reviews of Scholarly Literature in the Humanities and Social Sciences (IBR),
International Bibliography of Periodical Literature in the Humanities and Social Sciences (IBZ),*

*Cambridge Scientific Abstracts-CSA (Sociological Abstracts, Social Services Abstracts, Worldwide Political
Science Abstracts & Linguistics and Language Behavior Abstracts)*

*Columbia International Affairs Online (CIAO), EBSCO, Gale-Cengage,
Elsevier Bibliographic Databases (GEOBASE, Mosby's Index, SciVerseScopus),*

Index Islamicus, Women's Studies International, Ulrich's Periodicals,

*Middle Eastern and Central Asian Studies, European Sources Online,
ASOS Index (Akademia Sosyal Bilimler Endeksi), Başkent Üniversitesi Hukuk Veri Tabanı (Law Database),
ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (Social Sciences Data Base)*

Tanıtım/Değerlendirilmek üzere dergiye kitap göndermek isteyenler için posta adresi:

Mitat Çelikpala, Uluslararası İlişkiler Dergisi,
Kadir Has Üniversitesi Merkez Kampüs
Kadir Has Caddesi, 34083 Cibali-İSTANBUL

Bireysel abonelik ücreti: 4 sayı için 80 TL
Kurumsal abonelik ücreti: 4 sayı için 300 TL
Abonelik hakkında bilgi için: bilgi@uidergisi.com.tr

Abone formları derginin arkasındadır.

ULUSLARARASI İLİŞKİLER / INTERNATIONAL RELATIONS

Cilt/Vol.15, Sayı/No.59, 2018

Editörden / Editorial

- Uluslararası İlişkilerde Sosyal Ontoloji Kavrayışının Meta-Teorik Eleştirisi 3
Klevis KOLASI
- Uluslararası Güvenliği Yeniden Düşünmek: Uluslararası İlişkiler Disiplininde Feminist Eleştiriler 19
Ayşe Ömür ATMACA ve Pınar GÖZEN ERCAN
- Savaşların Açıklanmasında “Fırsat ve İsteklilik” Ön Kuramsal Çerçevesi ve Kullanım Alanları 33
Burak Bilgehan ÖZPEK
- Ekolojik Kriz Karşısında Devletin Rolü Üzerine İdeolojik Bir Tartışma 49
Duygu TAN GÜLCAN
- Türk Dış Politikası Krizlerinde Hükümetler, Cumhurbaşkanları ve Başbakanlar 65
Fuat AKSU
- Leverages and Constraints for Turkish Foreign Policy in Syrian War:
A Structural Balance Approach 89
Serdar Ş. GÜNER and Dilan E. KOÇ
- Making a Case over Greco-Turkish Rivalry: Major Power Linkages and Rivalry Strength 105
Deniz Ş. SERT and Konstantinos TRAVLOS
- Sectarian Actors in Foreign Policy Making: 2006 Lebanese War Revisited 129
Murat TINAS and Özlem TÜR

KİTAP İNCELEMESİ / BOOK REVIEW

- John Lewis Gaddis, On Grand Strategy 147
Kaan Kutlu ATAÇ
- Bernhard Schlink, Yurt Ütopya'dır 157
Hakan KARAHASAN
- Mehdi Parvizi Amineh ve Henk Houweling (Ed.), Central Eurasia in Global Politics: Conflict,
Security and Development 161
Müge YÜCE
- Fanar Haddad, Sectarianism in Iraq - Antagonistic Visions of Unity 165
Serra CAN

EDİTÖRDEN

Değerli okurlarımız,

Uluslararası İlişkiler dergisinin 59. sayısında zengin bir içerikle yeniden birlikteyiz. Bu sayıda üçü İngilizce olmak üzere, toplam sekiz makale ve dört kitap incelemesine yer verdik.

Sayının ilk çalışması, Klevis Kolasi tarafından kaleme alınan “Uluslararası İlişkilerde Sosyal Ontoloji Kavrayışının Meta-Teorik Eleştirisi” başlıklı makale. Kolasi, bu kuramsal çalışmasında, İnşacı teorisyenler arasında hâkim olan sosyal ontoloji anlayışını yeniden düşünmeyi amaçlıyor. Çalışmanın temel varsayımı, sosyal ontolojinin öznelerarası ontolojiye indirgenemeyeceği. Bu doğrultuda makale, bilimsel gerçekçiliğin sağladığı teorik çerçeveye dayanarak, mevcut sosyal ontoloji kavrayışının, İnşacılığın yorumsamacı epistemolojisinin kaygılarından türetildiğini ve sosyal ontoloji öznelerarası anlamlar ile eşitlendiğinde, sosyal gerçekliğin nesnel boyutunun kavramsallaştırılmasının yetersiz kalacağını ileri sürmektedir.

Ayşe Ömür Atmaca ve Pınar Gözen Ercan, “Uluslararası Güvenliği Yeniden Düşünmek: Uluslararası İlişkiler Disiplininde Feminist Eleştiriler” başlıklı çalışmada, Uluslararası İlişkiler disiplininin eril terimler kullanarak sınırlarını çizdiğini, oysa kadınların devletlerarası ilişkilerin ayrılmaz parçası olduklarını belirterek, dünyanın önemli sorunlarının toplumsal cinsiyet siyasetinden ayrı düşünülemeyeceğini vurguluyorlar. Çalışmanın temel hedefi, feminist kuramın temel varsayımları çerçevesinde, feminizmin güncel uluslararası güvenlik sorunlarını anlamada nasıl alternatif yollar sunduğunu incelemek. Yazarlar bu çerçevede, uluslararası feminist literatürü güvenlik perspektifinden ele alarak, “Koruma Sorumluluğu” kavramını feminist eleştiriler çerçevesinde değerlendiriyorlar.

Sayının “Savaşların Açıklanmasında ‘Fırsat ve İsteklilik’ Ön Kuramsal Çerçevesi ve Kullanım Alanları” başlıklı üçüncü makalesinde, Burak Bilgehan Özpek, zaman ve mekân açısından istisnailik kabul etmeyen, genellenebilir bilgi üretmeyi amaçladığını belirttiği Uluslararası İlişkilerin ana kuramlarının, bazı aktör ve vakaları açıklamakta her zaman başarılı olmadığını vurguluyor. Yazar bu çerçevede, Benjamin Most ve Harvey Starr’ın, dünya meselelerini daha tutarlı ve genel bir model vasıtasıyla açıklayabilmek için önerdikleri “fırsat ve isteklilik” ön kuramsal çerçeveyi, savaşların açıklanmasında nasıl kullanıldıklarını ele alıyor.

Duygu Tan Gülcan’ın “Ekolojik Kriz Karşısında Devletin Rolü Üzerine İdeolojik Bir Tartışma” başlıklı makalesi, ağırlaşan ekolojik kriz ortamında devletin bu kriz karşısındaki konumunu ele alıyor. Devletin rolüne ilişkin ekolojik tartışmaları çerçevesini oluşturan felsefi temellerden hareket eden yazar, yeşil siyasal düşüncede gündeme gelen tartışmalar ekseninde, devletin ekolojik sorunlar karşısındaki konumunu belirginleştirmeye çalışıyor. Yazarın temel argümanı, liberal devletin başarısız olmaya mahkum olduğudur.

“Türk Dış Politikası Krizlerinde Hükümetler, Cumhurbaşkanı ve Başbakanlar” başlıklı çalışmada Fuat Aksu, Türkiye’nin dış politika krizlerinde karar alma süreci ve karar biriminin etkisini değerlendiriyor. Türkiye’de dış politika krizlerinde yürütme erkinde cumhurbaşkanı ve başbakanın nihai karar birimi olarak üstelendikleri rollerin dış politika karar alma sürecini şekillendirdiğini belirten yazar, konuyu örneklerle etraflıca ortaya koyuyor.

Serdar Ş. Güner ve Dilan E. Koç, “Leverages and Constraints for Turkish Foreign Policy in Syrian War: A Structural Balance Approach” başlıklı çalışmalarında, ABD, Rusya, Türkiye, Suriye ve İran arasındaki denge ve dengesizlik koşullarının, çatışma ve işbirliği dinamikleri açısından Suriye’deki çatışma ve bölgesel

denge değişimlerini nasıl etkilediklerini çözümlenmeye çalışıyorlar. Türkiye-Suriye ilişkilerinin bölgedeki dengenin anahtarı olduğunu savunan yazarlar, Rus dış politikasının en önemli sorununun tam da bu nedenle Türkiye ve Suriye'ye, tekrar işbirliğine dönmelerinde yardımcı olmak olduğunu ileri sürüyorlar.

Deniz Ş. Sert ve Konstantinos Travlos, "*Making a Case over Greco-Turkish Rivalry: Major Power Linkages and Rivalry Strength*" başlıklı çalışmalarında, 19. ve 20. yüzyıllarda yaşanan Türk-Yunan rekabetinin yoğunluğunun, Yunanistan ve Türkiye ile siyasi ve askeri bağlantıları olan büyük güçler arasındaki rekabetin yoğunluğundan nasıl etkilendiğini araştırıyorlar. Yazarların değerlendirmesiyle, Türk-Yunan rekabeti, bağlantılarıyla ne doğrudan rekabet mekanizmaları ile tam olarak ilişkilendirilebilen, ne de hiyerarşik üstün rekabete dayandırılan bir vaka örneğidir. Yine de, bu türden bağlantılardan tamamen ayrı da sayılamaz. İlgili büyük güçler arası rekabeti alternatif yerel, ikili, askeri ve politik değişkenlerle karşılaştırarak, makale, büyük güçler arası çekişmelerin yoğunluğundaki değişimin Türk-Yunan ilişkilerinde ne kadar önemli olduğunu göstermek için tümdengelsel bir değerlendirme yapıyorlar.

Sayının son makalesi Murat Tinas ve Özlem Tür'ün kaleme aldıkları "*Sectarian Actors in Foreign Policy Making: 2006 Lebanese War Revisited*" başlıklı çalışma. 2006 Lübnan Savaşı'nı ele alarak, zayıf devletlerde devlet-altı mezhepsel grupların dış politika yapım süreçlerindeki rolünü inceleyen çalışmada yazarlar, Lübnan'da Maruni, Sünni, Şii ve Dürzi liderlerin dış politika yönelimleri, tercihleri ve davranışlarının ortaya çıkışı ve yerleşmesini değerlendiriyorlar. Temel bulgularını yazarların Lübnan'da gerçekleştirdikleri saha çalışması ve liderlerle yapılan mülakatlara dayandıran çalışma, zayıf bir devlette bağlayıcı bir dış politika duruşunun yoksunluğunda, liderlerin dış politika seçimlerinin anlaşılabilmesinde mezhebi kimliğin, aktörün kendisini ve diğerini tanımlamada merkezi rol oynadığını ileri sürüyorlar.

Bu sayıda makalelerin yanı sıra, Kaan Kutlu Ataç, Hakan Karahasano, Müge Yüce ve Serra Can tarafından kaleme alınan dört kitap incelemesini de dikkatinize sunuyoruz.

Gelecek sayıda yeniden buluşmak dileğiyle; İyi okumalar dileriz.